DUK.1711.2.2018

Protokół

kontroli planowej przeprowadzonej w Zespole Szkół Muzycznych im. Feliksa Rybickiego w Tychach oraz w Miejskim Centrum Oświaty w Tychach w dniach od 5.02.2018 r. do 16.02.2018 r. przez mgr [redacted] naczelnika Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy oraz mgr [redacted] inspektora Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy na podstawie upoważnień odpowiednio nr 0052.1/7/18, nr 0052.1/8/18 z dnia 24.01.2018 r. wydanych przez Prezydenta Miasta Tychy.

Zakres kontroli:

Księgowość i sprawozdawczość budżetowa, gospodarka majątkiem trwałym oraz gospodarność i celowość dysponowania przyznanymi środkami budżetowymi w 2017 r.

1. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1868 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2198 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 395),
- Zarządzenie nr 0050/379/15 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie Regulaminu przeprowadzania kontroli przez pracowników Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

2. Dane identyfikujące jednostkę

2.1. Podstawa prawna funkcjonowania jednostki:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1868 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2198 z późn. zm.),
- Statut Zespołu Szkół Muzycznych im. Feliksa Rybickiego w Tychach.

2.2. Organizacja, przedmiot i zakres działania kontrolowanej jednostki:

W skład Zespołu Szkół Muzycznych im. Feliksa Rybickiego w Tychach wchodzą:

1. Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. Feliksa Rybickiego,
2. Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I st.

Organem prowadzącym szkołę jest Gmina Tychy. Nadzór pedagogiczny nad placówką sprawują Centrum Edukacji Artystycznej oraz Kuratorium Oświaty w Katowicach. Nauka w Państwowej Szkole Muzycznej I st. odbywa się w cyklu sześcioletnim i w cyklu czteroletnim i obejmuje przedmioty muzyczne. Nauka w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej I st. trwa 8 lat obejmuje przedmioty ogólnokształcące i muzyczne.

Szkoła realizuje cele i zadania określone w ustawie o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. oraz w przepisach wydanych na jej podstawie a w szczególności:

1) rozbudza podstawowe zdolności muzyczne,
2) przygotowuje wrażliwych i świadomych odbiorców sztuki,
3) przygotowuje do aktywnej działalności na rzecz kultury w środowisku lokalnym,
4) oddziałuje aktywnie na otoczenie w sferze kultury,
5) dba o pełny rozwój osobowości każdego ucznia,
6) wychowuje kulturalnego i odpowiedzialnego człowieka,
7) wpaja system wartości ogólnoludzkich,
8) kształtuje tolerancję,
9) uczy pracy nad sobą,
10) kształtuje umiejętności interpersonalne,
11) kształtuje otwartość na potrzeby innych,
12) promuje zdrowy styl życia,
13) kształci ucznia samodzielnego, poszukującego i otwartego na wiedzę,
14) przekazuje uczniom wiedzę, która umożliwi im wyrażanie własnych myśli i przeżyć,
15) Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I st. daje przygotowanie ogólnokształcące w zakresie szkoły podstawowej.

Zgodnie z Uchwałą nr XXII/393/2016 z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie powierzenia prowadzenia wspólnej obsługi szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest miasto Tychy, **od dnia 1 stycznia 2017 r. obsługę finansowo – księgową, prawną i informatyczną Zespołu Szkół Muzycznych im. Feliksa Rybickiego w Tychach, powierzono jednostce obsługującej, tj. Miejskiemu Centrum Oświaty w Tychach**, utworzonemu z dniem 1 września 2016 r., na podstawie Uchwały nr XXII/394/16 Rady Miasta Tychy z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej

miasta Tychy o nazwie „Miejskie Centrum Oświaty w Tychach” i nadania jej statutu. Zgodnie z ww. uchwałą MCO w Tychach zapewni jednostkom obsługiwanym wspólną:

a) obsługę finansowo – księgową, w tym realizację w całości obowiązków z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości,
b) obsługę prawną,
c) obsługę informatyczną w zakresie:

– serwisowania sprzętu komputerowego,
– zapewnienia dostępu do systemów informatycznych wspierających realizację zadań statutowych jednostek obsługiwanych, podlegających nadzorowi organu prowadzącego te jednostki,

d) jednostkom wymienionym w załączniku nr 3 wspólną obsługę w zakresie powierzenia wykonywania zadań służby bezpieczeństwa i higieny pracy specjalistom spoza zakładu pracy.

2.3. Kierownictwo jednostki:

- mgr [redacted] – Dyrektor Zespołu Szkół Muzycznych im. Feliksa Rybickiego w Tychach od 1.09.2016 r. do nadal,
- mgr [redacted] – Dyrektor Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach od 1.09.2016 r. do nadal,
- mgr [redacted] – Lisiecka – Główna Księgowa Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach od 1.11.2016 r. do nadal,
- mgr [redacted] – realizująca zadania głównego księgowego Zespołu Szkół Muzycznych im. Feliksa Rybickiego w Tychach od 01.01.2017 r. do nadal.

3. Dokumentacja poddana kontroli

- Unormowania wewnętrzne regulujące działalność jednostki,
- Sprawozdania Rb-28S, Rb-27S oraz Rb-N, Rb-50 za okresy wskazane w protokole,
- Zestawienia obrotów i sald za okresy wskazane w protokole kontroli,
- Dokumentacja dotycząca ewidencji i gospodarki majątkiem trwałym,
- Wyrywkowo dokumenty źródłowe, wyciągi bankowe dotyczące poniesionych wydatków w 2017 r.,
- Kartoteki wynagrodzeń dwóch pracowników,
- Dzienniki za okres od stycznia do listopada 2017 r.,
- Umowy i dokumenty związane z udzielonymi zamówieniami publicznymi,
- Dokumenty dotyczące wyliczenie odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

4. Ustalenia kontroli

4.1. Księgowość i sprawozdawczość jednostki

Działalność kontrolowanej jednostki uregulowano m.in. następującymi unormowaniami wewnętrznymi:

- Zarządzenie nr 25/2016/2017 Dyrektora Zespołu Szkół Muzycznych im. Feliksa Rybickiego w Tychach z dnia 9 lutego 2017 r. w sprawie wprowadzenia Regulamin Pracy dla pracowników ZSM w Tychach.
- Regulamin udzielania przez Zespół Szkół Muzycznych im. Feliksa Rybickiego w Tychach zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 30 000 euro.

W okresie od 1 stycznia 2017 r., tj. po przejęciu zadań przez Miejskie Centrum Oświaty w Tychach:

- Zarządzenie nr 021/4/2017 Dyrektora Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach z dnia 12 stycznia 2017 w sprawie wprowadzenia instrukcji sporządzania, kontroli i obiegu dowodów księgowych w Miejskim Centrum Oświaty w Tychach i w jednostkach obsługiwanych.
- Zarządzenie nr 021/1/2017 Dyrektora Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach z dnia 2.01.2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości wraz z załącznikami:

– Załącznik nr 1 – Zasady (polityka rachunkowości),
– Załącznik nr 2 – Instrukcja kasowa,
– Załącznik nr 3 – instrukcja inwentaryzacyjna.

- Zarządzenie nr 021/10/2017 Dyrektora Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach z dnia 27.01.2017 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 021/1/2017 Dyrektora Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach z dnia 2 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości.
- Zarządzenie nr 021/39/2017 Dyrektora Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach z dnia 04.09.2017 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 021/1/2017 Dyrektora Miejskiego Centrum Oświaty z dnia 2.01.2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości.

Dokonując weryfikacji sprawozdawczości budżetowej jednostki sprawdzono zgodność danych w sprawozdaniu Rb-28S w zakresie planu, zaangażowania, wydatków wykonanych i zobowiązań z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych wykazanych za II, III oraz IV kwartał 2017 r. Zauważa się, iż w trakcie trwania kontroli, jednostka skorygowała w dniu 12.02.2018 r. roczne sprawozdanie Rb-28S za 2017 r. Korekta dotyczyła zobowiązań

wykazanych w § 4260. Do pierwotnego rocznego sprawozdania za 2017 nie przedłożono zestawienia obrotów i sald. W wyniku przeprowadzonej weryfikacji danych wykazanych w pozostałych sprawozdaniach Rb-28S z odpowiednimi zestawieniem obrotów i sald, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wydatki poniesione przez jednostkę zgodnie z korektą sprawozdania rocznego Rb-28S za 2017 r. z dnia 12.02.2018 r. wyniosły w ramach poszczególnych rozdziałów odpowiednio:

Dział 801 – Oświata i wychowanie:	**2017 rok**
Rozdział 80101 – Szkoły podstawowe	1 756 341,66
Rozdział 80132 – Szkoły artystyczne	2 260 290,55
Rozdział 80146 – Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	14 099,75
Rozdział 80148 – Stołówki szkolne i przedszkolne	112 670,45
Rozdział 85401 – Świetlice szkolne	97 900,30
Rozdział 85416 -– Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	1 510,00
Razem	**4 242 812,71**

Ze sprawozdania Rb-28S za 2017 r. wynika, że wydatki zrealizowane ze środków budżetowych na wynagrodzenia osobowe i dodatkowe wynagrodzenia roczne wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz odpisami na ZFŚS stanowiły największy udział w strukturze wydatków wynoszący 85,37 %.

Sprawdzeniu poddano również sprawozdania budżetowe Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za II, III oraz IV kwartał 2017 r. Stwierdzono zgodność danych wykazanych w sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych w zakresie dochodów budżetowych. Natomiast weryfikacja **należności wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S za II oraz III kwartał 2017 r. wykazała niezgodności odpowiednio w kwocie 3 228,42 zł oraz 4 431,95 zł, w § 0750 *Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek (…)* w zestawieniu z księgami rachunkowymi, tj. obrotami konta 221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych*.** Niezgodności w kwocie 3 241,96 zł oraz 4 431,95 zł wynikają z niezastosowania zapisów ustalonych w obowiązującej polityce rachunkowości, tj. w opisie do konta 221, gdzie wskazano, iż „dla prawidłowego ustalenia kwoty należności wykazywanej w Rb-27S (kol.5) na wyodrębnionym koncie 221 dokonuje się korekt obrotów w wysokości podatku VAT odprowadzonego z tytułu sprzedaży do Urzędu Skarbowego”. Pozostała różnica w sprawozdaniu Rb-27S za II kwartał 2017 r. w kwocie 13,54 zł (tj. 3 228,42 zł – 3 241,96 zł), jak wynika z wyjaśnień księgowej, jest skutkiem mylnego ujęcia wpłaty za żywienie w § 0750 zamiast w § 0830 *Wpływy z usług,* co zostało

skorygowane w dokumencie PK nr 2017/07/20 z dnia 31.07.2017 r. **Jednakże z dokumentu tego nie wynika jednoznacznie jakiej wpłaty dotyczy.** Ponadto zauważa się, iż w zestawieniu obrotów i sald za II kwartał 2017 r. konto 760-801-80131-0750 wykazuje saldo o wartości 21 526,93 zł, a obroty na stronie Wn konta 130-801-80132-0750 wskazują na dochody wykonane o wartości 21 540,47 zł. Tymczasem w sprawozdaniu w kolumnie „Należności" wykazano kwotę 21 540,47 zł (równą „Dochodom wykonanym"), tj. większą od przychodów o kwotę 13,54 zł. Powyższe wskazuje, iż nie przeprowadzono rzetelnej analizy na koniec miesiąca poprzez uzgodnienie przychodów z dochodami.

Uzyskane dochody budżetowe w kontrolowanym okresie zgodnie ze sprawozdaniem budżetowym Rb-27S przedstawiają się następująco:

KLASYFIKACJA BUDŻETOWA				DOCHODY WYKONANE
Dział	**Rozdział**	**Paragraf**		**2017 rok**
801	**80132**	**0690**	Wpływy z różnych opłat	54,00
		0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	41 687,82
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	4,25
		0970	Wpływy z różnych dochodów	3 378,97
	84148	**0830**	Wpływy z usług	58 943,30
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	12,75
Razem				**104 081,09**

Kontroli poddano terminowość przekazywania dochodów budżetowych w 2017 r. Stwierdzono, iż **jednostka przekazała dochody budżetowe za kwiecień 2017 r. w kwocie 11 220,66 zł w dniu 10.05.2017 r. uchybiając terminowi (tj. pobrane do końca miesiąca w terminie do 5 dni roboczych następnego miesiąca)** określonemu w zarządzeniu nr 0050/269/11 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie trybu i terminów przekazywania pobranych dochodów przez podległe jednostki budżetowe oraz zarządzeniem nr 0050/181/16 zmieniającym zarządzenie nr 0050/269/11 z dnia 30 maja 2016 r.

Weryfikacja kwartalnych sprawozdań Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za ww. okresy nie wykazała nieprawidłowości.

Weryfikacja wykazała zgodność obrotów dzienników cząstkowych z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej za okres od stycznia do listopada 2017 r., zgodnie z art. 14 uor.

4.2. Celowość i gospodarność dysponowania środkami budżetowymi oraz prawidłowość ujmowania ich w księgach rachunkowych

W toku czynności kontrolnych wyrywkowej weryfikacji poddano ujmowanie dokumentów źródłowych w księgach rachunkowych za 2017 r.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- dokonanie niewłaściwej klasyfikacji budżetowej wydatków, co dotyczyło ujęcia:

– wyszczególnionych na fakturach kosztów transportu zakupionych materiałów i usług do § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia,* a nie jak należy do § 4300 *Zakup usług pozostałych*, co dotyczyło przykładowo: faktury nr 1331/04/214216/2017/62944 z dnia 27.04.2017 r. na kwotę 300,22 zł za zakup prenumeraty „Miesięcznik Dyrektora", gdzie wyszczególniono koszt przesyłki w kwocie 18,45 zł,

– zakupu wody ogólnodostępnej w § 4210*,* a nie jak należy do § 4220 *Zakup środków żywności,* co dotyczyło przykładowo faktury nr 142674/GF17 z dnia 29.04.2017 r. na kwotę 83,97 zł, w tym 68,55 zł za zakup wody,

– kosztów przesyłki w kwocie 19 zł wyszczególnionych w fakturze nr FV00747/2017 z dnia 13.09.2017 r. opiewającej na kwotę 198 zł za zakupu apteczki, którą w całości zakwalifikowano do wydatków § 4210 nie ujmując kosztów przesyłki w wydatkach § 4300,

– przeglądu technicznego: gaśnic na kwotę 232,47 zł wynikającego z faktury nr FV/24/09/2017 z dnia 20.09.2017 r. ujętej oraz ksera na kwotę 135,30 zł wynikającego z faktury nr 253/TOM/2017 z dnia 24.11.2017 r. ujętej w § 4270 *Zakup usług remontowych* zamiast w § 4300.

– szkolenia nauczycieli z zakresu pierwszej pomocy wynikające z faktury nr 2/12/2017 z dnia 19.12.2017 r. na kwotę 700 zł ujęto w rozdziale 80132 zamiast w rozdziale 80146.

- brak bieżącego ujmowania w księgach rachunkowych zaangażowania wynikającego z zawartych umów, decyzji i innych postanowień. Obowiązek ten wynika z art. 40 ust 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym na koncie 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym. Zaangażowania środków, wynikających z umów na 2017 r. r. dotyczących usług związanych z badaniami lekarskimi pracowników, usługami cateringowymi, dzierżawą pojemników na odpady, zakupem wody, ochroną mienia, usług w zakresie obowiązków Administratora Bezpieczeństwa Informacji, deklaracji o wysokości

opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dokonywano w księgach w momencie ujęcia ich w kosztach.

- brak niektórych dokumentów źródłowych stanowiących podstawę dokonania zapisów w księgach rachunkowych, co dotyczyło przykładowo faktur sprzedaży nr ZSM/D/0011/2017 z dnia 31.03.2017 r., nr ZSM/D/0017/2017 z dnia 31.05.2017 r., nr ZSM/D/0022/2017 z dnia 23.06.2017 r., nr ZSM/D/0002/2017 z dnia 31.01.2017 r., nr ZSM/D/0009/2017 z dnia 31.03.2017 r., nr ZSM/D/0018/2017 z dnia 31.05.2017 r., nr ZSM/D/0023/2017 z dnia 23.06.2017 r., nr ZSM/D/0010/2017 z dnia 31.03.2017 r.
- niestosowanie zapisów polityki rachunkowości zawartych w opisie do konta 221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych* zawartego w zakładowym planie kont, gdzie zapisano, iż dla ww. konta **stosuje się zapis techniczny ze znakiem ujemnym dla zachowania czystości obrotów w przypadku zwrotów nadpłat, odpisów należności i nadpłat, błędnych zapisów.** Dokonując weryfikacji obrotów konta 221 stwierdzono, iż w II kwartale 2017 r. nie dokonano wskazanych zapisów do zwrotów nadpłat za żywienie o wartości 521,45 zł, a w III kwartale 2017 r. o wartości 960,09 zł.
- dokonano błędnego potwierdzenia salda kontrahentowi Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. **na dzień 31.10.2017** r. w kwocie 6 606,64 zł jako zgodne, podczas gdy kwota 6 606,64 zł wynikała z faktury nr Z0957/10/2017 z dnia 6.11.2017 r., która wpłynęła do MCO w dniu 7.11.2017 r. i została zaksięgowana w księgach rachunkowych pod datą **7.11.2017 r.**
- złamanie zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych określonej w polityce rachunkowości w zakresie ujmowania w księgach rachunkowych danego miesiąca kwot zobowiązań wynikających z dokumentów, które wpłynęły do MCO do 5 – tego dnia następnego miesiąca kalendarzowego włącznie. Faktura nr 16/09/K/2017 z dnia 30.09.2017 r. na kwotę 180 zł oraz faktura nr 81 z dnia 30.09.2017 r. na kwotę 296 zł zostały ujęte w księgach rachunkowych pod datą 29.09.2017 r. pomimo, iż odnotowano na nich datę wpływu do MCO w dniu 6.10.2017 r.
- zapisy księgowe niezgodne z dokumentacją źródłową. W przedłożonej dokumentacji, znajdował się wydruk z systemu opisany jako: dokument księgowy z rejestru DZSM nr 2017/06/13, wskazujący: symbol dokumentu – PK3 oraz dat wystawienia 16.06.2017 r., datę operacji gospodarczej oraz datę dokumentu księgowego – 16.06.2017 r., z opisem: „przeksięgowanie wpłat za maj 2017” który ujęto w pozycji nr 3 zapisem księgowym po obu stronach konta 130-801-80132-0750, na kwotę 2 938,98 zł, opisany jako „korekta obrotów – zapis techniczny”. W księgach rachunkowych we wskazanym dokumencie w tej pozycji widnieje zapis księgowy po stronie Wn konta 130-801-80132-0750 oraz stronie Ma konta 221-801-80132-0750 w kwocie 37,99 zł opisany jako „przeksięgowanie wpłat za maj 2017”.

Ponadto dokument ten nie spełnia wymogów art. 21 ustawy o rachunkowości, wskazujących, iż dowód księgowy powinien zawierać co najmniej:

1) nazwę i symbol dokumentu, jego niepowtarzalny numer i datę wystawienia oraz datę pod jaką wskazane w nim operacje należy ująć w księgach rachunkowych,
2) **opis celu, w jakim zostało wystawione**,
3) **wskazanie kont, na jakich należy dokonać księgowania i księgowanych kwot.**

Właściwym jest stworzenie dokumentu PK Polecenie księgowania będącym uniwersalnym dowodem księgowym własnym wewnętrznym jednostki, dotyczącym operacji wewnątrz jednostki, który służy dokumentowaniu w księgach rachunkowych tych zapisów, które nie mogą być udokumentowane za pomocą innych dokumentów źródłowych, o czym mowa w art. 20. ust. 2 pkt. 3 ustawy o rachunkowości.

Mając na uwadze powyższe nieprawidłowości zauważa się, iż przyjęte uproszczenie w zakresie sporządzaniu dokumentów PK, nie gwarantuje rzetelności prowadzenia ksiąg rachunkowych.

- dokonywanie w księgach rachunkowych jednostki korekt zapisów księgowych wywierających wpływ na stan aktywów i pasywów jednostki. Zgodnie z zapisami Instrukcji kontroli i obiegu dowodów księgowych w MCO w Tychach i jednostkach obsługiwanych „polecenie księgowania to wewnętrzny własny dowód księgowy, który jest sporządzany w celu dokonania zapisu księgowego nie wyrażającego faktu przeprowadzenia operacji gospodarczej (np. wystornowania błędnego zapisu). Pod dowody „PK" dołącza się dokumenty źródłowe typowe dla charakteru ewidencjonowanej w księgach rachunkowych operacji. Dowodem źródłowym mogą być także stosowne wydruki z ksiąg rachunkowych". W jednostce wystawiane są dokumenty „PK", w postaci wydruków z programu komputerowego w którym prowadzone są księgi rachunkowe, dokumentujące korekty zapisów księgowych, z których nie wynika które zapisy księgowe oraz z jakiej przyczyny ulegają skorygowaniu. W trakcie kontroli zwrócono się o wyjaśnienie przyczyn dokonania korekt w następujących dokumentach z rejestru BZSM:

– nr 2017/04/67 z dnia 2017.04.27, na którym wskazano: opis dokumentu księgowego „korekta księgowania zgodnie z uzgodnieniem wykonania z kosztami, symbol dokumentu: PK1, data wystawienia oraz data operacji gospodarczej 2017.04.27" zawierający 29 pozycji oraz wykazujący obroty na kwotę 400,61 zł,

– nr 2017/04/68 z dnia 2017.04.27, na którym wskazano: opis dokumentu księgowego „korekta księgowania zgodnie z uzgodnieniem wykonania z kosztami, symbol dokumentu: PK2, data wystawienia oraz data operacji gospodarczej 2017.04.27" zawierający 14 pozycji oraz wykazujący obroty na kwotę 5 386,19 zł,

– nr 2017/04/69 z dnia 2017.04.28, na którym wskazano: opis dokumentu księgowego

„korekta księgowania Dok 2017/01/1 do Dok 2017/02/53, symbol dokumentu: PK3, data wystawienia oraz data operacji gospodarczej 2017.04.28” zawierający 14 pozycji oraz wykazujący obroty na kwotę 4 793,57 zł.

Jednakże nie otrzymano dokumentów rzetelnie potwierdzających dokonanie powyższych korekt w zapisach księgowych. Zauważyć należy, iż powyższe zapisy dotyczyły m.in. korekty zapisów na koncie 130 *Rachunek bieżący.* Przykładowo w ww. dokumencie nr 2017/04/68 z dnia 27.04.2017 r. w pozycji 12 dokonano korekty księgowania zapisów, w kwocie 60 zł ze znakiem minus, na kontach strona Wn 240-801-80101-4990 oraz strona Ma konta 130-801-80101-4990, tj. co wskazuje na dokonanie zmniejszenia wykonania wydatków budżetowych, przy braku wskazania który zapis z ksiąg jest korygowany i dlaczego.

Stwierdza się, iż wskazane korekty dokonywano w jednostce niezgodnie z zapisami ustawy o rachunkowości, która ściśle określa jak korygować błędy księgowe. Stosownie do art. 25 ust 1 uor stwierdzone błędy w zapisach księgowych, w przypadku prowadzenia ksiąg przy pomocy programu komputerowego oraz gdy korektę błędnych zapisów dokonuje się po zamknięciu ksiąg rachunkowych za miesiąc, w którym te błędy popełniono, mogą być poprawiane przez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów, dokonywane tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi (tzw. storno). Ze względu na technikę dokonywania korekty wyróżnia się storno czarne, gdzie korekta następuje tylko zapisami dodatnimi oraz storno czerwone, dla którego korektę przeprowadza się tylko zapisami ujemnymi. Zauważa się, iż każda korekta błędnie dokonanego zapisu powinna być udokumentowana poleceniem księgowania – PK, spełniającym wymagania określone dla dowodu księgowego w art. 21 ust 1 uor.

- dokonywanie zapisów księgowych na koncie 245 *Wpływy do wyjaśnienia* niezgodnie z opisem konta zawartym w polityce rachunkowości oraz rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (…). W dniu 3.07.2017 r. omyłkowo dokonano z konta dochodów budżetowych przelewu w kwocie 79,18 zł na konto Komornika Sądowego. Obciążenie konta zaksięgowano zapisem strona Wn konta 245 oraz strona Ma konta 130. Zgodnie z opisem konta 245 *Wpływy do wyjaśnienia* służy ono do ewidencji wpłaconych, a niewyjaśnionych kwot należności z tytułu dochodów budżetowych, zatem wskazanym było w ww. sytuacji zastosować konto 240 *Pozostałe rozrachunki.*
- ustalanie diety krajowej podróży służbowej niezgodnie rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 167). W rozdziale 2 § 7 pkt. 4 ww. rozporządzenia wskazano, iż kwotę diety, o której mowa w ust. 1 (dieta w czasie

podróży krajowej jest przeznaczona na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia i wynosi 30 zł) za dobę podróży, zmniejsza się o koszt zapewnionego bezpłatnego wyżywienia, przyjmując, że każdy posiłek stanowi odpowiednio: śniadanie – 25% diety, obiad – 50% diety, kolacja – 25% diety. W jednostce stwierdzono przypadki braku pomniejszenia wysokości diety w związku z zapewnionym posiłkiem. Przykładowo jak wynika z rachunku kosztów podróży dotyczących polecenia wyjazdu służbowego nr 05/2017 na czas od 5.02.2017 r. do 7.02.2017 r., podróż trwała od 5.02.2017 r. od godziny 6:00 do dnia 8.02.2017 r. do godziny 5:05. Z opisu na fakturze za nocleg nr FA1/030/02/2017 z dnia 5.02.2017 r., na kwotę 120 zł, załączonej pod rozliczenie wynika, iż usługa hotelowa obejmowała noclegi ze śniadaniem. Wyliczona dieta w kwocie 90 zł, nie została zatem pomniejszona o zapewnione śniadania, tj. wynoszące w łącznej kwocie 15 zł (7,50 zł za śniadanie). Przy rozliczaniu delegacji jednostka nie wymaga oświadczenia od pracownika potwierdzającego czy w trakcie podróży zapewniono bądź nie zapewniono wyżywienia, a na fakturach za noclegi również brak w opisie merytorycznym takiej informacji, co powoduje trudność w ocenie prawidłowości wyliczenia przysługujących pracownikom diet. Przykładowo w rozliczeniu delegacji na szkolenie w dniu 8.04.2017 r. wskazano, iż podróż trwała od 8.04.2017 r. od godziny 6:07 do godziny 23:56, nie wskazując czy zapewniono jakiekolwiek wyżywienie, dieta wyliczona została w wysokości 30 zł. W rozliczeniu delegacji nr 93/2017 na okres 11-13.05.2017 r. wyliczono wartość diety na kwotę 90 zł, a z załączonej faktury za nocleg nr 10/5/2017 z dnia 11.05.2017 r., w kwocie 220 zł, nie wynika czy zapewniono wyżywienie.

- zwrot kosztów przejazdu samochodem osobowym na podstawie przedłożonej faktury nr FF/2034/2017/261 z dnia 2.02.2017 r. za zakup paliwa na kwotę 22,61 zł, tj. niezgodnie z § 3 rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 167). W rozporządzeniu wskazano, iż w przypadku, gdy na wniosek pracownika pracodawca wyrazi zgodę na przejazd w podróży krajowej lub podróży zagranicznej samochodem osobowym, motocyklem lub motorowerem niebędącym własnością pracodawcy, pracownikowi przysługuje zwrot kosztów przejazdu w wysokości stanowiącej iloczyn przejechanych kilometrów przez stawkę za jeden kilometr przebiegu, ustaloną przez pracodawcę, która nie może być wyższa niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 34 a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1265 oraz z 2013 r. poz. 21). Zauważa się, iż przykładowo polecenie wyjazdu służbowego nr 103/2017 na dzień 31.05.2017 r., w którym jako środek lokomocji wskazano samochód osobowy, zostało prawidłowo rozliczone na podstawie ewidencji przebiegu pojazdu.

- uchybienie terminowi przekazania rozliczenia podróży służbowych wskazanego w instrukcji sporządzania, kontroli i obiegu dowodów księgowych w MCO w Tychach i w jednostkach obsługiwanych. Termin na przekazanie wskazanych dokumentów określono: „w ciągu 3 dni roboczych od daty rozliczenia", a rozliczenie kosztów podróży, tj. przedłożenie rachunku wraz z dowodami przez delegowanego pracownika winno nastąpić nie później niż w terminie 14 dni od zakończenia podróży służbowej. Uchybienie terminowi przekazania dokumentów do MCO przedstawia poniższa tabela:

Polecenie wyjazdu służbowego nr	Termin wyjazdu służbowego	złożenie rozliczenia wyjazdu służbowego	Dota złożenia w MCO
2/2017 z dn. 30.01.2017	2.02.0217	2.02.2017	**02.06.2017**
5/2017 z dn. 3.02.2017	5-7.02.2017	8.02.2017	**18.03.2017**
27/2017 z dn. 13.03.2017	28-29.03.2017	31.03.2017	13.04.2017
40/2017 z dn. 21.03.2017	23.04.2017	**26.04.2017**	**24.04.2017**
41/2017 z dn. 21.03.2017	08.04.2017	11.04.2017	24.04.2017
60/2017 z dn. 31.03.2017	5.04.2017	6.04.2017	**12.05.2017**
61/2017 z dn. 31.03.2017	5.04.2017	10.04.2017	24.04.2017
64/2017 z dn. 4.04.2017	9.04.2017	11.04.2017	24.04.2017
65/2017 z dn. 4.04.2017	8.04.2017	10.04.2017	24.04.2017
69/2017 z dn. 3.04.2017	8.04.2017	11.04.2017	27.04.2017
78/2017 z dn. 21.04.2017	25.04.2017	28.04.2017	11.05.2017

- wystawianie przez ZSM deklaracji miesięcznych wpłat na PFRON i przekazywanie ich do MCO z uchybieniem terminu wskazanego w instrukcji obiegu dokumentów, tj. do 5 dnia każdego miesiąca. Przykładowo deklaracja za miesiąc 8/2017 została wystawiona 18.09.2017 r., a za 9/2017 została wystawiona 20.10.2017 r. Wobec powyższego deklaracje te zostały ujęte w księgach rachunkowych odpowiednio: za sierpień we wrześniu, a za wrzesień w październiku. W ostatnim przypadku miało to wpływ na niewykazanie w sprawozdaniu Rb-28S zobowiązania w kwocie 1 502 zł.

4.3. Zamówienia publiczne

Weryfikacji poddano ponoszenie wydatków w świetle art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Narzędziem wspomagającym Dyrektora w realizacji wymogów ww. postanowień winien być regulamin traktujący o sposobie ponoszenia wydatków w jednostce. Weryfikacji poddano zapisy obowiązującego w kontrolowanej jednostce Regulaminu udzielania przez Zespół Szkół Muzycznych im. Feliksa Rybickiego w Tychach zmówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 30 000 euro. **Regulamin nie uwzględnia wytycznych opracowanych przez Wydział Zamówień Publicznych Urzędu Miasta Tychy,** w zakresie trybu postępowania w przypadku udzielania zamówień publicznych

o wartości szacunkowej, stanowiącej równowartość kwot od 6 000 do 30 000 euro **do zastosowania których jednostka została zobligowana w piśmie Miejskiego Zarządu Oświaty z dnia 19.09.2014 r.**

W Regulaminie obowiązującym w jednostce ustalono trzy pułapy wartości zamówień przy których określono sposoby postępowania przy ich udzielaniu:

- zamówienia poniżej 6 000 zł przy których nie jest wymagana pisemna forma negocjacji i mogą być zawierane po negocjacjach tylko z jednym wykonawcą,
- zamówienia o wartości od 6 000 zł do 40 000 zł z których sporządza się notatkę służbową, a rozeznanie może być przeprowadzone telefonicznie, pisemnie lub drogą mailową,
- zamówienia o wartości przekraczającej **40 000** zł do kwoty stanowiącej równowartości 30 000 euro przy których rozeznanie cenowe przeprowadza się **telefonicznie** lub w szczególnych przypadkach (np. w przypadku dużej ilości asortymentu) pisemnie. W przypadku zapytania pisemnego formularz zapytania cenowego należy przekazać osobiście (potwierdzając odbiór), listownie lub zamieścić na stronie internetowej. **Określony w Regulaminie pułap wartości zamówienia tj. od kwoty 40 000 zł oraz dobrowolność sposobu rozeznania cenowego dopuszczająca nawet telefoniczną formę stoi w sprzeczności z wytycznymi przytoczonymi w powyższym piśmie. Trudno też zaakceptować rozeznania cenowego na podstawie jednej ważnej oferty, a taką możliwość dopuszcza ww. Regulamin.**

Weryfikacji poddano dokumentację z udzielonych przez jednostkę zamówień przedmiotem których był zakup:

- usług cateringowych w okresie od 11.09.2017 r. do 21.06.2017 r. o wartości 106 729 zł,
- usług cateringowych w okresie od 22.09.2016 r. do 22.06.2017 r. o wartości 82 110 zł,
- fortepianu o wartości 100 000 zł,
- siatek zabezpieczających otwarte przestrzenie w obrębie schodów trzech klatek schodowych na terenie ZSM wraz z montażem o wartości 22 878 zł,
- usług wykonania instalacji wodnej i montaż urządzeń w sali lekcyjnej o wartości 7 503 zł.

W wyniku kontroli stwierdzono, iż pomimo nieprecyzyjnych zapisów w regulaminie pozostawiających dużą różnorodność w doborze formy rozeznania cenowego jednostka niejednokrotnie stosuje formę pisemną w kontaktach z wykonawcami oraz przy zamówieniach powyżej 40 000 zł zamieszcza ogłoszenie na stronie internetowej szkoły.

Stwierdzono jednakże kilka uchybień przy udzielanych zamówienia w zakresie przestrzegania postanowień Regulaminu:

- nie zawarto w formie pisemnej umowy na wykonanie instalacji wodnej i montaż urządzeń w sali lekcyjnej o wartości 7 503 zł (§ 4 pkt 6 Regulaminu),
- w przedłożonej dokumentacji dotyczącej zamówień na usługi cateringowe nie było wniosku pracownika o udzielenie zamówienia zawierającego m.in. oszacowanie wartości przedmiotu zamówienia (§ 5 pkt 1 i 2 Regulaminu).

Przy ocenie ofert w postępowaniu na usługi cateringowe ustalono następujące kryteria wyboru najkorzystniejszej oferty:

- cena – **65 punktów** (przy sposobie przeliczenia wskazano **80 punktów** – i takich przeliczeń dokonywano),
- urozmaicenie jadłospisu miesięcznego – 15 punktów**,**
- doświadczenie Wykonawcy w wykorzystaniu do przygotowania potraw żywności EKO – 5 punktów.

W protokole z posiedzenia komisji przetargowej z udzielenia zamówienia na usługi cateringowe na okres od 11.09.2017 r. do 21.06.2018 r. dokonano korekty ceny oferenta z kwoty 8,00 zł (poprzez przekreślenie pierwotnie wpisanej kwoty) na 7,90 zł przy czym z załączonej oferty wynika cena 7,90 zł. W zamówieniu tym pomimo, iż jeden z oferentów potwierdził doświadczenie w przygotowywaniu potraw z produktów ECO nie otrzymał, ani jednego punktu przy ocenie oferty. Ponadto komisja przydzieliła jednakową ilość punktów za urozmaicenie jadłospisu miesięcznego dwóm złożonym ofertom pomimo, iż jeden oferent przedłożył zróżnicowany jadłospis na każdy dzień miesiąca, a drugi oferent przedłożył zróżnicowany jadłospis na dwa tygodnie, który w kolejnych dwóch tygodniach miał być powtórzony. W zamówieniu na usługi cateringowe na okres 22.09.2016 r. do 22.06.2017 r. oferentowi który przedłożył zróżnicowany jadłospis na cały miesiąc przyznano 7 pkt, a ofertę wykonawcy który przedłożył zróżnicowany jadłospis na dwa tygodnie powtarzający się przez następne dwa tygodnie oceniono na 15 pkt. **Zwraca się uwagę na rzetelne przyznawanie punktów w ocenie złożonych ofert zgodnie z ustalonymi kryteriami wyboru.**

Weryfikacji poddano wystawione faktury za catering z wydrukami z Wizja Net przedstawiającymi ilość wydanych posiłków, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto z przedłożonej notatki z przeprowadzonego zamówienia na wykonanie instalacji wodnej i montaż urządzeń w sali lekcyjnej wynika, iż jednostka otrzymała tylko jedną kompleksową ofertę zawierającą zarówno cenę urządzeń jak i cenę montażu. W pozostałych ofertach zgodnie z notatką nie wyceniono montażu wobec powyższego **jednostka nie dysponowała ani jedną ofertą konkurencyjną do dokonania porównania ceny**. Z przedłożonej dokumentacji nie wynika również z jakim zapytaniem jednostka zwróciła się do wykonawców. **Zwraca się uwagę, na pozostawianie w dokumentacji**

dotyczącej przeprowadzanych postępowań o zamówienia publiczne treści zapytań kierowanych do wykonawców.

4.4. Gospodarka majątkiem trwałym.

Zgodnie z księgami rachunkowymi wartość majątku jednostki wg stanu na dzień 31.12.2017 r. przedstawiała się następująco:

- 011-000 – grunty – 1 096 596,54 zł,
- 011-001 – budynki i lokale – 6 250 985,05 zł,
- 011-004 – maszyny, urządzenia, aparaty ogólnego zastosowania – 8 500,00 zł
- 011-006 – urządzenia techniczne – 135 248,10 zł,
- 011-008 – narzędzie, przyrządy, ruchomości i wyposażenie – 44 013,82 zł,
- 013 – pozostałe środki trwałe – 844 616,83 zł,
- 014 – zbiory biblioteczne – księgozbiór – 56 025,53 zł,
- 021 – pozostałe wartości niematerialne i prawne – 8 795,23 zł.

Zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi w kontrolowanej jednostce środki trwałe i wyposażenie ujmuje się w księgach inwentarzowych ilościowo i wartościowo, a jeżeli ich zakup jednostkowy nie przekracza kwoty 1 000 zł, ujmuje się tylko w księgach ilościowych. Do ewidencji ilościowo - wartościowej wpisuje się również składniki majątkowe o wartości początkowej wyższej niż 0,01 zł i nieprzekraczające 3 500 zł takie jak: sprzęt komputerowy(w tym laptopy, tablety) oraz komputerowe urządzenia peryferyjne (m.in. drukarki, monitory, skanery), kserokopiarki i urządzenia wielofunkcyjne, sprzęt audiowizualny i nagłaśniający, sprzęt fotograficzny, sprzęt RTV i telefony komórkowe oraz bez względu na wartość – meble stanowiące zestawy. W pozaksięgowej ewidencji ilościowej, bez względu na wartość, ujmuje się m.in.: pomoce dydaktyczne, tj. instrumenty muzyczne, drobny sprzęt sportowy, słuchawki, głośniki, krzesła, stoliki uczniowskie, sprzęt gospodarczy i kuchenny, którego oznaczenie numerem inwentarzowym jest znacznie utrudnione np. garnki. Księgi inwentarzowe prowadzone są w programie komputerowym Wizja Net. Do kontroli przedstawiono wydruk z programu Wizja Net środków trwałych oraz księgi ilościowo – wartościowej i ilościowej. W wyniku kontroli stwierdzono zgodność danych wynikających z ksiąg rachunkowych dotyczących składników majątkowych z księgami inwentarzowymi prowadzonymi w systemie Wizja Net.

W 2017 r. zakupiono następujące środki trwałe ze środków inwestycyjnych (§ 6060):

- zakup montaż siatek zabezpieczających otwarte przestrzenie w obrębie schodów trzech klatek schodowych na terenie ZSM o wartości 22 878 zł, przyjęte na stan majątku (konto 011) w dniu 20.12.2017 r.

Pozostałe środki trwałe ujmowane na koncie 013 uległy w 2017 r. zwiększeniu w związku z zakupem majątku na łączna kwotę 159 953,90 zł (zakup m.in. fortepianu, ksylofonu, saksofonu, fletu, dwóch projektorów wyposażenia pracowni, wyposażenia gabinetu pielęgniarskiego, komputera i monitora). Ponadto z konta 013 dokonano wyksięgowania zlikwidowanych składników majątku na kwotę 2 198,64 zł (laptopów, mikrofonu, dzwonków orkiestrowych, wieży) oraz majątku na kwotę 2 896,27 zł na podstawie protokołu przekazania.

Wyrywkowemu sprawdzeniu poddano obroty konta 013 w konfrontacji z dokumentami źródłowymi oraz księgą inwentarzową ilościowo – wartościową w wyniku czego stwierdzono błędne księgowanie przyjęcia na stan majątku wyposażenia pracowni (dokument nr 2017/12/39), saksofonu (dokument nr 2017/09/76) poprzez następujące ujęcie operacji gospodarczych w księgach rachunkowych:

- koszty/zobowiązanie: **401 WN – MA 201**
- zapłata faktury: 201 WN – MA 130
- przyjęcie majątku do ewidencji księgowej: **013 WN – MA 072**.

Powyższe pozostaje w sprzeczności z zapisami działu II.I ust. 3 pkt 11 obowiązującej w jednostce polityki rachunkowości, zgodnie z którymi: „*Pozostałe środki trwałe ujmuje się w ewidencji ilościowo-wartościowej na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe" i umarza się je w 100% **w miesiącu przyjęcia do używania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych" w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii***".

Zgodnie z Instrukcją inwentaryzacyjną stanowiącą załącznik nr 3 do zarządzenia 021/01/2017 Dyrektora MCO środki trwałe znajdujące się na terenie strzeżonym są inwentaryzowane w drodze spisu z natury raz w ciągu czterech lat. W instrukcji nie doprecyzowano w jakich okolicznościach obiekt uważa się za teren strzeżony. W kontrolowanej jednostce, której teren (zgodnie z wyjaśnieniami) jest strzeżony inwentaryzacja w formie spisu z natury została przeprowadzono w 2016 r.

4.5. Weryfikacja dochodów budżetowych z tytułu najmu

Jak wynika z przedłożonych sprawozdań Rb-27S jednostka uzyskała z tytułu najmu (§ 0750) dochody w 2017 r. w wysokości 41 687,82 zł. Wyrywkowej weryfikacji poddano kartoteki kont dłużników za 2017 r., tj. Stowarzyszenie Ognisk Artystycznych w Tychach, [redacted], Zbór Świadków Jehowy Tychy Północ oraz Edu-Art [redacted] w zestawieniu z umowami oraz wystawionymi fakturami. Wysokość oraz terminy płatności czynszu zostały uregulowane w umowach najmu. Zauważa się, iż w większości umów najmu określono, iż „opłata (…)

zgodnie z wystawioną fakturą powinna wpłynąć na rachunek bankowy (…) na podstawie faktury VAT w terminie do 7 dni od daty otrzymania" oraz „wystawiana faktura będzie wysyłana pocztą na adres Najemcy albo może być przekazana bezpośrednio Najemcy lub osobie przez niego upoważnionej". **Należy podkreślić iż, jednostka nie jest w posiadaniu jakichkolwiek dowodów potwierdzających odbiór faktur** przez „wynajmujących" (zwrotne potwierdzenie odbioru przesyłki listowej, adnotacja na kopii, potwierdzenie odbioru przesyłki w formie elektronicznej), co nie pozwala na ustalenie właściwego terminu płatności a tym samym ustalenia czy należne są odsetki. Trudność w określeniu prawidłowego terminu płatności, który w umowie określono na 7 dni od odbioru faktury, dotyczyło płatności za najem na podstawie wystawionych następujących faktur sprzedaży:

- nr ZSM/D/0011/2017 z dnia 31.03.2017 r., dla kontrahenta Zbór Świadków Jehowy Tychy Północ, na kwotę 492 zł, z terminem płatności 10.04.2017 r., a która opłacona została 12.04.2017 r.,
- faktury sprzedaży nr ZSM/D/0030/2017 z dnia 31.08.2017 r. dla kontrahenta Magic Sport s.c. na kwotę 100,86 zł, na której wskazano termin płatności 7.09.2017 r., a która została zapłacona w dniu 11.09.2017 r. (zauważa się, iż faktura została opatrzona podpisem osoby uprawnionej do jej odbioru, jednakże bez wskazania daty odbioru),

Stwierdzono, iż pomimo zapisu w § 3 pkt. 2 w umowie najmu sal lekcyjnych z Stowarzyszeniem Ognisk Artystycznych w Tychach z dnia 29.09.2016 r., wskazującego, iż czynsz będzie płatny z góry na konto bankowe (…) po wystawieniu rachunku przez wynajmującego, faktury wystawiane są na ostatni dzień miesiąca. Powyższe dotyczyło w 2017 r. faktur za najem: w styczniu nr ZSM/D/0001/2017 którą wystawiono 31.01.2017 r., w lutym nr ZSM/D/0006/2017 wystawioną 28.03.2017 r., w marcu nr ZSM/D/0008/2017 wystawioną 31.03.2017 r., w kwietniu nr ZSM/D/0014/2017 wystawioną 30.04.2017 r., w maju nr ZSM/D/0017/2017 wystawioną 31.05.2017 r. oraz w czerwcu nr ZSM/D/0001/2017 wystawioną 23.06.2017 r.

Analiza terminów płatności czynszu najmu w okresie objętym kontrolą wykazała, że generalnie **nie dokonywano naliczenia i ujęcia w księgach odsetek za opóźnienie w płatności czynszu,** niezgodnie z zapisem ujętym w polityce rachunkowości, tj. w rozdziale II *Obowiązujące metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego*, gdzie zapisano, iż odsetki od nieterminowych płatności nalicza i ujmuje się w księgach rachunkowych od zapłaconych w momencie ich zapłaty oraz od niezapłaconych w wysokości należnej na koniec każdego kwartału. W 2017 r. płatności za najem otrzymane przez jednostkę po terminie płatności, od których nie naliczono należnych odsetek dotyczyło faktur sprzedaży wystawionych dla Stowarzyszenie Ognisk Artystycznych (w umowie z dnia

31.08.2017 r. w § 3 pkt. 5 wskazano, iż za nieterminowe wpłaty zostaną naliczone odsetki ustawowe) oraz dla [redacted], co prezentuje poniższa tabela:

Nr rachunku	Data wystawienia	Kwota	Termin zapłaty	Dzień zapłaty	Liczba dni po terminie	Kwota odsetek
ZSM/D/0001/2017	31.01.2017	1 845	7.02.2017	13.02.2017	6	2,12
ZSM/D/0006/2017	28.02.2017	1 845	7.03.2017	8.03.2017	1	0,35
ZSM/D/0014/2017	30.04.2017	1 845	8.05.2017	9.05.2017	1	0,35
ZSM/D/0032/2017	25.09.2017	1 845	2.10.2017	4.10.2017	2	0,71
ZSM/D/0015/2017	30.04.2017	369	8.05.2017	12.05.2017	4	0,28

Zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych zobowiązane są do ustalania wszystkich przypadających im należności, w tym cywilnoprawnych. Również § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (…) nakazuje, aby należne odsetki były ewidencjonowane w księgach w momencie ich wpłaty, lecz nie później niż na koniec każdego kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału. Zauważa się, iż jednostka w dniu 27.04.2017 r. wystawiła notę odsetkową dla Stowarzyszenia Ognisk Artystycznych w Tychach, na kwotę 4,25 zł, w związku z opłaconą po terminie, tj. w dniu 26.04.2017 r., fakturą za najem nr ZSM/D/0008/2017 z dnia 31.03.2017 r. Termin płatności wskazano na fakturze jako 14.04.2017 r., jednakże zgodnie z umową z dnia 29.09.2016 r. najemca zobowiązany jest do uiszczenia kwoty czynszu w terminie 7 dni od daty wystawienia rachunku (§ 3 pkt. 2). Odsetki od płatności po terminie należności udokumentowanej wskazaną fakturą naliczone zostały błędnie, gdyż jako termin płatności przyjęto 14.04.2017 r. Zatem w powyższej sytuacji, przyjmując termin płatności zgodny z umową, tj. 7.04.2017 r., odsetki ustawowe winny wynosić 6,72 zł.

W zakresie realizacji obowiązku wynikającego z art. 43 ustawy o gospodarce nieruchomościami jednostka nie przedstawiła do kontroli dokumentów, z których wynikałoby, iż dopełniono obowiązku w zakresie informowania o zawartych umowach najmu. Ponadto nie przedstawiono dokumentów w zakresie uzyskania zgody Prezydenta do zawarcia na czas nieoznaczony umowy z dnia 1.09.2005 r. z Panią [redacted], na najem pomieszczenia do prowadzenia sklepiku szkolnego.

4.6. Rozliczenie dotacji celowej otrzymanej w 2017 r. na wyposażenie szkoły w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe

W toku czynności ustalono, iż jednostka w 2017 r. otrzymała dotacje celową na zakup podręczników i ćwiczeń w kwocie 14 642,78 zł (WB nr 123 z dnia 27.07.2018 r.). W dniu

30.08.2017 r. (WB nr 139) dokonano zwrotu dotacji w kwocie 1 361,35 zł oraz w dniu 21.11.2017 r. (WB nr 191) w kwocie 890,09 zł.

W sprawozdaniu Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2017 r. jednostka wykazała w § 4240 wykonanie w wysokości 12 391,34 zł.
Wydatki związane z zakupem podręczników i ćwiczeń jednostka dla celów rozliczenia dotacji ewidencjonowała na koncie 130-801-80101-4240 poz. 380051 (dotacja podręczniki) na którym obroty opiewają na kwotę 8 233,34 zł oraz na koncie 130-801-80101-4240 poz. 380041 (dotacja ćwiczenia) wykazującym obroty w kwocie 4 158 zł. Zapisy ujęte na wskazanych kartach kontowych zweryfikowano z fakturami dotyczącymi zakupu podręczników i ćwiczeń: nr 101/17023101 z dnia 12.08.2017 r., nr 101/17014955 z dnia 8.08.2017 r., nr 5030571146 z dnia 29.08.2017 r., nr 5030571146 z dnia 29.08.2017 r., nr 5030542095 z dnia 17.08.2017 r., nr 5030567293 z dnia 28.08.2017 r., nr 5030552853 z dnia 22.08.2017 r., nr 101/17014703 z dnia 7.08.2017 r., nr 5030571136 nr 20.08.2017 r., nr 5040050210 z dnia 8.11.2017 r. nr 5040050210 z dnia 8.11.2017 r.
Stwierdzono zgodność wydatkowanej dotacji na zakup podręczników i ćwiczeń wykazanej w ww. sprawozdaniu oraz rozliczeniu wykorzystanej dotacji z ww. fakturami. Szczegółowe wydatki na zakup podręczników i ćwiczeń przedstawia poniższe zestawienie:

Rodzaj pomocy naukowej	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Razem
podręczniki	1 410,75	–	–	2 633,40	–	1 774,80	2 414,39	8 233,34
ćwiczenia	891,00	891,00	891,00	445,50	396,00	396,00	247,50	4 158,00
Razem	**2 301,75**	**891,00**	**891,00**	**3 078,90**	**396,00**	**2 170,80**	**2 661,89**	**12 391,34**

4.7. Wydatki osobowe oraz ZFŚS

W ramach wydatków osobowych weryfikacji poddano ustalenie wysokości i termin wypłaty dwóch nagród jubileuszowych i jednej odprawy emerytalnej. Wartość zweryfikowanych nagród jubileuszowych i odprawy emerytalnej stanowi kwota 24 776,96 zł. W wyniku sprawdzenia kart wynagrodzeń pracowników z dokumentami źródłowymi z akt osobowych potwierdzającymi okresy zatrudnienia **stwierdzono, iż w jednym przypadku nagroda jubileuszowa została wypłacona z opóźnieniem, tj. pracownik nabył prawo do nagrody w dniu 28.02.2017 r., która została wypłacona dniu 3.04.2017 r. Powyższe uchybia § 8 ust. 1 i ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1786 z późn. zm.) zgodnie z którym,** pracownik samorządowy nabywa prawo do nagrody

jubileuszowej w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody. Nagrodę jubileuszową wypłaca się niezwłocznie po nabyciu przez pracownika samorządowego prawa do tej nagrody. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, iż odprawa jak i nagrody zostały wyliczone prawidłowo z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa.

W toku czynności kontrolnych zwrócono uwagę, **iż dokument potwierdzający przyznanie pracownikowi nagrody nie określa jej wysokości. Obowiązek umieszczania w aktach osobowych pracownika dokumentu potwierdzającego przyznanie nagrody wynika** z art. 105 Kodeksu pracy, który brzmi „Odpis zawiadomienia o przyznaniu nagrody lub wyróżnienia składa się do akt osobowych pracownika", jak również z § 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28.05.1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 894), zgodnie z którym część akt obejmuje m.in. dokumenty związane z przyznaniem pracownikowi nagrody lub wyróżnienia oraz wymierzeniem kary porządkowej. **Akt przyznania nagrody lub wyróżnienia tworzy prawo podmiotowe pracownika do żądania jej spełnienia przez pracodawcę, dlatego oczywistym jest, iż powinien określać jej wysokość.**

W obowiązującym w jednostce Regulaminie pracy, w tabeli stanowiącej załącznik nr 2 (wydanie 01 z dnia 20.02.2017 r. oraz wydanie zmienione z dnia 20.11.2017 r.) wskazano normy użytkowania odzieży roboczej i ochronnej dla pracowników zatrudnionych w ZSM w Tychy. Zgodnie z tabelą przykładowo nauczycielowi wychowania fizycznego przysługują 2 sztuki koszulek z krótkim rękawem, dres oraz obuwie sportowe. Natomiast konserwatorowi przysługuje bluza i spodnie robocze, buty ochronne, koszulka oraz kurtka zimowa. W grudniu 2017 r. zakupiono wskazaną odzież dla nauczyciela WF, co potwierdza faktura nr 37/12/17 z dnia 21.12.2017 r. oraz kurtkę zimową dla konserwatora, co potwierdza faktura nr 0598/12/2017 z dnia 21.12.2017 r. Zgodnie z uregulowaniem w pkt. II załącznika nr 2 do regulaminu pracy „za wydanie odzieży roboczej i ochronnej odpowiada sekretarz szkoły. Każde wydanie ma być potwierdzone wpisaniem do ewidencji wydanych środków dla pracownika (karta ewidencji wyposażenia)". Jednostka nie prowadzi karty ewidencyjnej dla nauczyciela wychowania fizycznego, do czego obliguje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika. Dla pozostałych pracowników jednostka prowadzi karty ewidencyjne wyposażenia, jednakże przydzielona konserwatorowi kurtka zimowa nie została za potwierdzeniem wpisana do ewidencji wydanych środków.

Weryfikacji poddano dokumentację związaną z ustalaniem wartości odpisu podstawowego na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. Zgodnie z ustaleniami

kontroli, przeliczenia planu do faktycznej, przeciętnej liczby zatrudnionych dokonano w dniach 22.11.2017 r. i 24.11.2017 r. (korekta) co prezentuje poniższa tabela:

Rozdział	Plan	Przeliczenie do faktycznej liczby zatrudnionych	Zwiększenie/zmniejszenie planu
80101	87 164	89 404	2 240
80132	98 429	92 984	- 5 445
85401	4 867	5 040	173
Razem:	**190 460**	**187 428**	**- 3 032**

W myśl art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4.03.1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2191 z późn. zm.) równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku, z tym że w terminie do dnia 31 maja tego roku przekazuje kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisów. W związku z powyższym w dniu 23.05.2017 r. na rachunek bankowy ZFŚS przekazano kwotę 142 845 zł, a w dniu 24.05.2017 r. kwotę 1 917 zł, co stanowi około 76% planowanego odpisu, tj. kwoty 190 460 zł, pozostałą część zgodnie z ustawą przekazano do końca września 2017 r., tj. w dniu 27.09.2017 r. w kwocie 45 698 zł.

Zgodnie z dokumentacją przedłożoną do kontroli w wyniku przeliczeniu stanu zatrudnienia do faktycznej liczby zatrudnionych, które odbyło się na dzień 22.11.2017 r., a następnie zostało skorygowane w dniu 24.11.2017 r. ustalono, iż z rachunku ZFŚS należy zwrócić kwotę wynikającą z korekty tzn. 3 032 zł, co zostało dokonane w dniu 22.12.2017 r.

Sprawdzeniu poddano prawidłowość wyliczenia odpisu na ZFŚS w podziale na:

1. **Pracownicy administracji i obsługi** – W wyniku analizy akt osobowych pracowników zatrudnionych w szkole w 2017 r. stwierdzono, iż odpis podstawowy na ZFŚS dla faktycznej, przeciętnej liczby zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy) powinien wynosić 15 117,17 zł. Kwota ta stanowi iloczyn kwoty 1 185,66 zł i przeciętnej liczby zatrudnionych w okresie 12 miesięcy, tj. 12,75 etatu. **Zgodnie z dokumentacją przedłożoną do kontroli na rachunek ZFŚS przekazano kwotę 15 236,00 zł (zaokrągloną do pełnych złotych) większą o 118,83 zł wyliczoną z uwzględnieniem 12,85 etatu. Zauważa się, iż dokonano przeliczenia faktycznej liczby zatrudnionych w listopadzie przy czym w grudniu nastąpiła zmiana średniego zatrudnienia w stosunku do listopada o jeden etat.**
2. **Nauczyciele** – W zakresie ustalenia rzeczywistego stanu zatrudnienia nauczycieli w 2017 r. weryfikacji poddano arkusz organizacyjny szkoły wraz z aneksami, akta osobowe nauczycieli oraz dokumentację stanowiącą podstawę do dokonania ww. odpisu. Kwota

odpisu podstawowego dla nauczycieli, przekazana na rachunek bankowy funduszu w 2017 r. wynosiła 153 269 zł. **Zauważa się ponownie, iż wartość odpisu została zaokrąglona do pełnych złotych, gdyż iloczyn kwoty 2 879,91 zł i ustalonej przeciętnej liczby zatrudnionych (53,22) stanowi kwotę 153 268,81 zł. Z przedłożonej dokumentacji, tj. przydziału godzin na poszczególne miesiące, wynika natomiast średnia zatrudnienia nauczycieli za 12 miesięcy w wysokości 51,95. Natomiast** w wyniku **przeprowadzonej analizy zatrudnienia przeprowadzonej na podstawie danych zawartych w aktach osobowych oraz w konfrontacji z arkuszami organizacyjnymi i ich zmianami ustalono, iż przeciętna liczba zatrudnionych za 12 miesięcy stanowi 52,41 etatu, co w przeliczeniu przez 110% kwoty bazowej stanowi wartość 150 936,08 zł. Powyższe powoduje różnicę w kwocie 2 332,92 zł.**

3. Emeryci i renciści – byli nauczyciele - Zgodnie z art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1189 z późn. zm.) dla nauczycieli będących emerytami, rencistami lub nauczycielami pobierającymi świadczenie kompensacyjne dokonuje się odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości 5% pobieranych przez nich emerytur, rent oraz nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych. Jednostka ustaliła i przekazała odpis na emerytów i rencistów byłych nauczycieli w kwocie **17 342** zł. **W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, iż jednostka wyliczyła kwotę odpisu na podstawie kopi decyzji ZUS o wysokości zwaloryzowanych emerytur mnożąc ich wysokość przez 12 miesięcy podczas gdy przez 2 miesiące emeryci pobierali emerytury w wysokości sprzed waloryzacji. Ponadto zauważa się iż w jednym przypadku jednostka nie dysponowała dokumentem potwierdzającym wysokość pobieranej emerytury. Zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami kwota pobieranej emerytury została ustalona telefonicznie z emerytem**. Zauważa się, iż wysokość faktycznie pobieranego świadczenia przez emeryta ma ścisły wpływ na wartość wyliczonego i przekazywanego ze środków budżetowych odpisu. Trudno więc uznać informację telefoniczną za wiarygodną i wystarczającą. Kwota poprawnie ustalonego opisu po uwzględnieniu za 2 miesiące emerytur przed waloryzacją i za 10 miesięcy po waloryzacji stanowiłaby **17 327,93** zł, natomiast dodatkowo przy wyliczeniu odpisu tylko na podstawie posiadanych dokumentów potwierdzających pobierane emerytury stanowiłaby kwotę **15 610,13** zł, co daje różnice w stosunku do przekazanego odpisu w kwocie 1 731,87 zł.

4. Pracownicy administracji i obsługi – emeryci i renciści – Jak wynika z dokumentacji przedłożonej do kontroli w 2017 r. należało utworzyć odpis na ZFŚS w kwocie 1 580,88 zł dla 8 emerytowanych pracowników administracji i obsługi. Powyższe dane zweryfikowano z wartością odpisu utworzonego na kwotę 1 581 zł **stwierdzając, iż kwota odpisu została**

zaokrąglona do pełnych złotych (różnica 0,12 zł).

W myśl rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349) podstawę naliczania *odpisu,* o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, stanowi przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy**, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych. Tymczasem jak wynika z dokumentacji przedłożonej do kontroli termin oddania do MCO rozliczenia związanego z korektą odpisu wyznaczono na dzień 22.11.2017 r. Zwraca się więc uwagę na rzetelne ustalanie faktycznej liczby zatrudnionych za cały rok oraz ustalanie odpisu dla emerytów nauczycieli na podstawie posiadanych dokumentów. Ponadto mając na uwadze powyższe ustalenia podkreślić należy, iż ani ustawa o ZFŚS, ani rozporządzenie w sprawie ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych nie przewidują możliwości zaokrąglania kwoty odpisu. To oznacza, że wszelkie zmiany wartości odpisu w postaci zaokrąglania do pełnych złotych nie znajdują uzasadnienia w przepisach prawa.**

Na powyższych ustaleniach protokół zakończono.

Protokół składa się z 24 stron kolejno ponumerowanych i zaparafowanych przez osoby uczestniczące w postępowaniu kontrolnym.

Niniejszy protokół podlega publikacji w wersji elektronicznej w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z postanowieniami:

– art. 6 ust. 1 pkt. 4 lit a) tiret drugie z zastrzeżeniem art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764 z późn. zm.)

Protokół sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, które po uprzednim odczytaniu podpisano. Jeden egzemplarz protokołu pozostawiono w kontrolowanej jednostce tj. w Zespole Szkół Muzycznych w Tychach, a drugi w MCO w Tychach.

5. Pouczenie:

Dyrektor kontrolowanej jednostki mgr [redacted] oraz dyrektor MCO mgr [redacted] zostali poinformowani o prawie do złożenia w ciągu 7 dni od daty podpisania niniejszego protokołu dodatkowych wyjaśnień i uwag co do treści protokołu do Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

Tychy, dnia 6.03.2018 r.

Protokół podpisały następujące osoby:

Lp.	Imię i nazwisko, Stanowisko	Podpis i pieczątka
1.	[redacted] – Dyrektor Zespołu Szkół Muzycznych w Tychach,	/-/ [redacted]
2.	[redacted] – Dyrektor Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach	/-/ [redacted]
3.	[redacted] - Lisiecka – Główna Księgowa Miejskiego Centrum Oświaty	/-/ [redacted] - Lisiecka
4.	[redacted] – realizująca zadania Głównego Księgowego Zespołu Szkół Muzycznych w Tychach,	/-/ [redacted]
5.	[redacted] – Naczelnik Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/-/ [redacted]
6.	[redacted] – Inspektor Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/-/ [redacted]